

Hytteutbygging på Selnes i Lurøy kommune

Kartlegging av naturtyper og flora

Geir Arnesen

Hytteutbygging på Selnes i Lurøy kommune

Kartlegging av naturtyper og flora

Ecofact rapport 285

www.ecofact.no

Referanse til rapporten: Arnesen, G. 2013. Hytteutbygging på Selnes i Lurøy kommune, Kartlegging av naturtyper og flora. Ecofact rapport 285. 11 s.

Nøkkelord:

ISSN: ISSN 1891-5450

ISBN: 978-82-8262-283-7

Oppdragsgiver: Kjetil Frogner og Bjørnar Skjæran

Prosjektleder hos Ecofact: Geir Arnesen

Prosjektmedarbeidere:

Kvalitetssikret av: Gunn-Anne Sommersel

Forside: Ytre del av planområdet sett fra Naustholmen mot sørøst.
Foto: Geir Arnesen

www.ecofact.no

INNHOLD

1 FORORD	1
2 INNLEDNING	4
3 UTBYGGINGSPLANENE	5
4 METODE	5
5 RESULTATER	5
5.1 NATURGRUNNLAGET	5
5.1.1 <i>Berggrunn</i>	5
5.1.2 <i>Klima og solforhold</i>	6
5.2 BESKRIVELSE AV KYSTNÆR VEGETASJON	6
5.2.1 <i>Kystberg</i>	6
5.2.2 <i>Strenger</i>	7
5.3 VERDIFULLE NATURTYPER I HENHOLD TIL DN-HÅNDBOK 13.....	8
5.3.1 <i>Tidligere kartlegginger</i>	8
5.3.2 <i>Nye forekomster av naturtyper avgrenset under denne utredningen</i>	8
5.3.3 <i>Data til Naturbase</i>	8
6 LISTE OVER REGISTRERTE KARPLANTER I KYSTNÆRE OMRÅDER	10

1 FORORD

Denne utredningen har blitt gjennomført på oppdrag fra Kjetil Frogner i forbindelse med planer om å realisere et hyttefelt ved Selnes i Lurøy kommune. I forbindelse med planarbeidet har Fylkesmannen kommet med en innsigelse til planene som går på manglende utredning av flora og naturtyper i de delene av planområdet som ser ut til å ha baserik berggrunn. Det blir i innsigelsen spesielt påpekt at det er stor sannsynlighet for at det forekommer rike strandberg i området. Dette er vurdert som en verdifull naturtype i henhold til DN håndbok 13. Det vises til føre var prinsippet og at forvaltningen skal baseres på kunnskap.

Denne kartleggingen er ment å imøtekomme fylkesmannens innsigelse og gi oppdatert kunnskap om området hva angår verdifulle naturtyper og flora. Det opplyses at det var dårlig vær med vind og regn under befaringene og det var vanskelige forhold for å fotografere. Planområdet har derfor ikke blitt dokumentert så godt som ønskelig med fotografier.

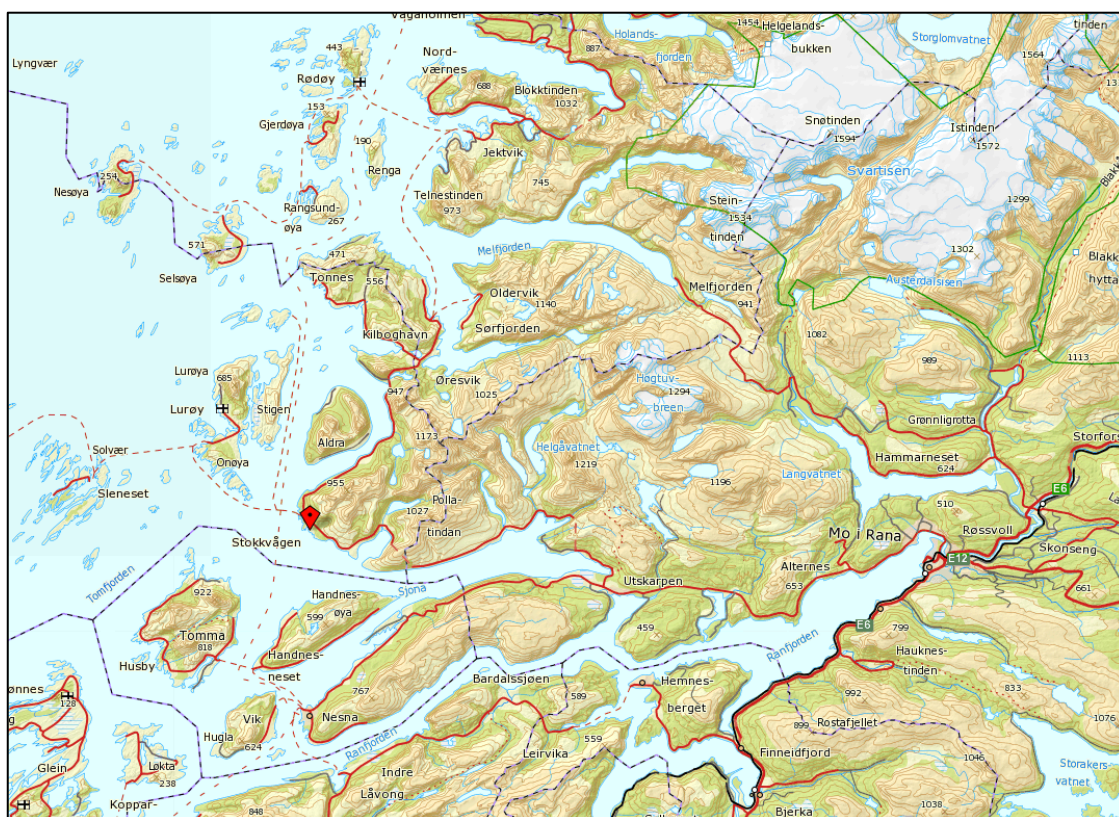
Tromsø
22. august 2013

Geir Arnesen

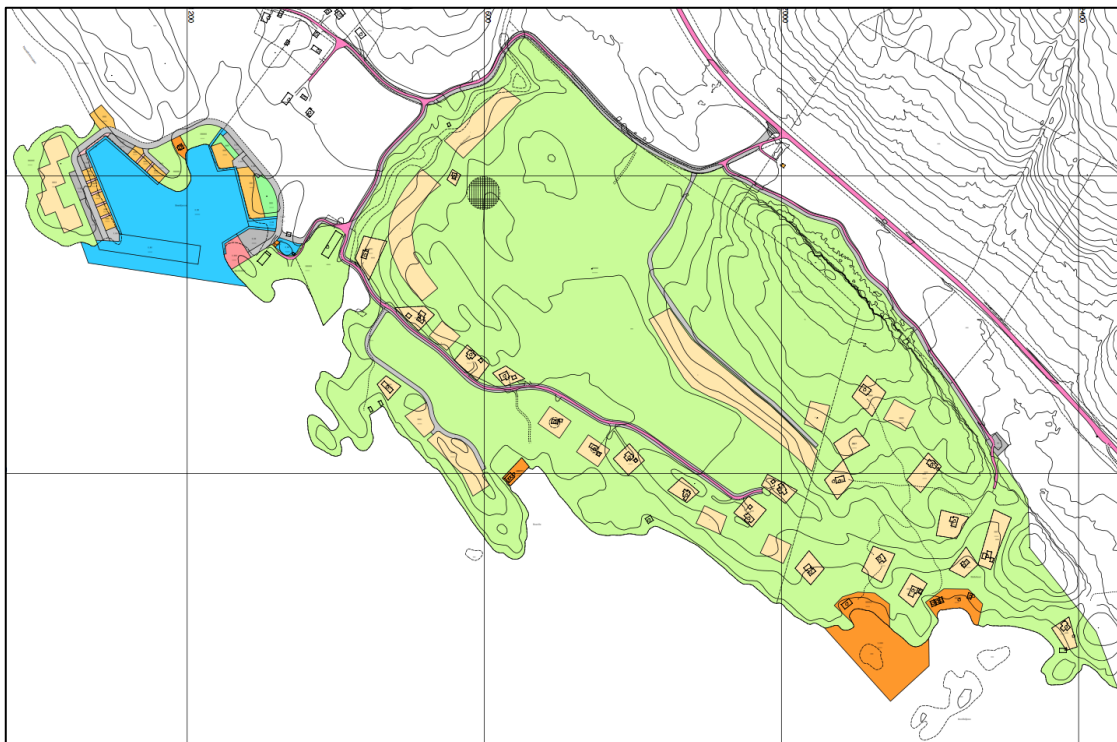
2 INNLEDNING

Lurøy kommune er i ferd med å utarbeide reguleringsplan for Selnes havn og Varpen hytteområde. Området ligger noe sørøst for Stokkvågen i den sørlige delen av kommunen. Området har i dag spredt bebyggelse av varierende dato, men en del nye hytter er oppført. Det er også noe dyrket mark. Strandlinjen er for en stor del urørt, men nordlige del hevdet med storfebeite.

Figur 1. Rødt symbol viser regional plassering av planområdet.

3 UTBYGGINGSPLANENE

Figur 2. Kart oversendt av Lurøy kommune som viser reguleringsplan for Selnes havn og Varpen hytteområde.

4 METODE

Kartlegging er utført i henhold til DN håndbok 13.

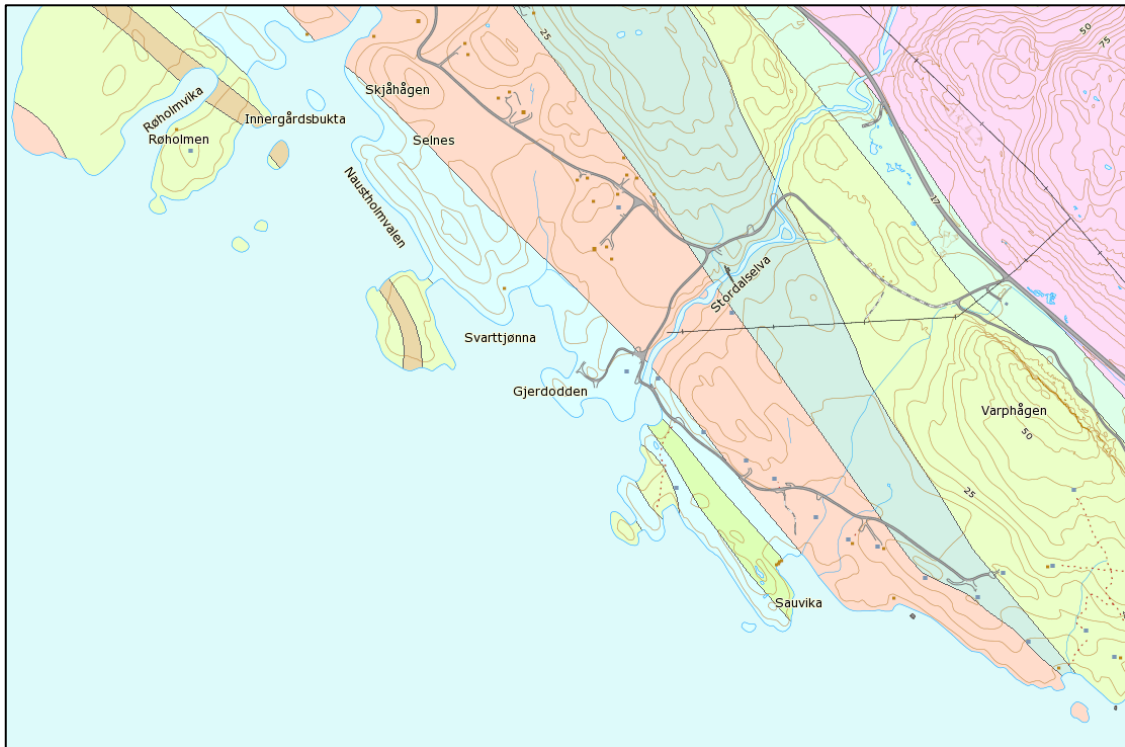
5 RESULTATER

5.1 Naturgrunnet

5.1.1 Berggrunn

Det går et belte med marmorberggrunn gjennom området. Geologisk kart i skala 1:50 000 er gjengitt i figur 3, og viser utbredelsen av denne bergarten i området i relativt stor detalj. Marmorområdene gir et baserikt miljø, og det ble påvist en rekke basekrevende karplanter i området. Halvøya som kalles Naustholmen har imidlertid ikke marmorberggrunn. Dette området er feilaktig angitt som marmorgrunn på en del geologiske kart i skala 1:250 000. På Naustholmen dominerer en relativt hard granatglimmerskifer som gir en triviell flora.

Ellers i området er det et belte med gneis rett nordøst for marmorområdene. Dette avløses av et belte med kalkglimmerskifer. Disse to formasjonene er for en stor del overdekket av sedimenter og har liten innflytelse på floraen i området. Lengst oppe mot kollen som heter Varphågen er det igjen en hard granatglimmerskifer som gir et surt substrat og triviell flora.

Figur 3. Berggrunnskart over planområdet viser at det er karbonatberarter i flere av de ytre delene av planområdet (lys blå farge). Grønne farger indikerer områder med granatglimmerskifer, mens oransje er gneis. Den blågrå fargen nordøst for gneisen er kalkglimmerskifer. Kilde: Norges geologiske undersøkelse.

5.1.2 Klima og solforhold

I henhold til Moen 1998, ligger området i mellomboreal vegetasjonssone og i klart oseanisk seksjon. Dette tilsier et vintermildt klima og gode sommertemperaturer. Den sørvestlige eksposisjonen gir gode solforhold, og det virker derfor sannsynlig at området kan ha varmekrevende arter i forhold til breddegraden.

5.2 Beskrivelse av kystnær vegetasjon

5.2.1 Kystberg

Planområdet har en ganske lang strandlinje, og mye av denne er berglendt. Naustholmen som har harde bergarter og surt substrat har lite vegetasjon på bergene. Det er mest trivielle mosearter og forekomster av rødsvingel som utgjør overgangen til vegetasjonen innover land som består av en gress og urterik flora med blant annet blåtopp (*Molinia caerulea*), sauesvingel (*Festuca ovina*), geitsvingel (*Festuca vivipara*), gullris (*Solidago virgaurea*) og tiriltunge (*Lotus corniculatus*).

Rett innenfor Naustholmen er det marmorberggrunn, og det er en relativt artsrik karplanteflora med basekrevende arter. Helt tilsvarende strandberg av marmor finnes også på sørsiden av utløpet til Stordalselva (Fig. 3). Det ble ikke registrert noen store sjeldenheter på disse bergene, men en typisk flora for rike strandberg på denne breddegraden. Av basekrevende arter kan nevnes dvergjamne (*Selaginella*

selaginoides), blåtopp (*Succisa pratensis*), vill-lin (*Linum catharticum*), hårstarr (*Carex capillaris*), rødsildre (*Saxifraga oppositifolia*), gulsildre (*Saxifraga aizoides*) og karve (*Carum carvi*). Rike strandberg er en naturtype som skal verdisettes og avgrenses i henhold til DN håndbok 13. Utformingene i planområdet har fått verdi B.

Figur 4. Floraen på de rike strandbergene av marmor med blant annet blåknapp (*Succisa pratensis*) og gulsildre (*Saxifraga aizoides*) i blomst på bildet. Foto: Geir Arnesen.

5.2.2 Strender

Mellom strandbergene i området er det strender av rullestein eller sand. En liten strand sørvendt strand på odden rett sør for utløpet av Stordalselva ble undersøkt. Det var en liten tangvoll på stranda og typiske arter slik som strandstjerne (*Tripolium pannonicum* ssp. *tripolium*) ble påvist, sammen med tangmelde (*Atriplex prostrata*), høymole (*Rumex longifolius*), vendelrot (*Valeriana sambucifolia*) og strandkryp (*Glaux maritima*). Det ble ellers observert mye rødsvingel (*Festuca rubra*). Ingen av stredene eller tangvollene i området anses som store nok eller ha stort nok artsmangfold til å bli avgrenset som verdifulle naturtypelokaliteter selv om dette er blant typene som skal avgrenses i henhold til DN håndbok 13.

5.3 Verdifulle naturtyper i henhold til DN-håndbok 13

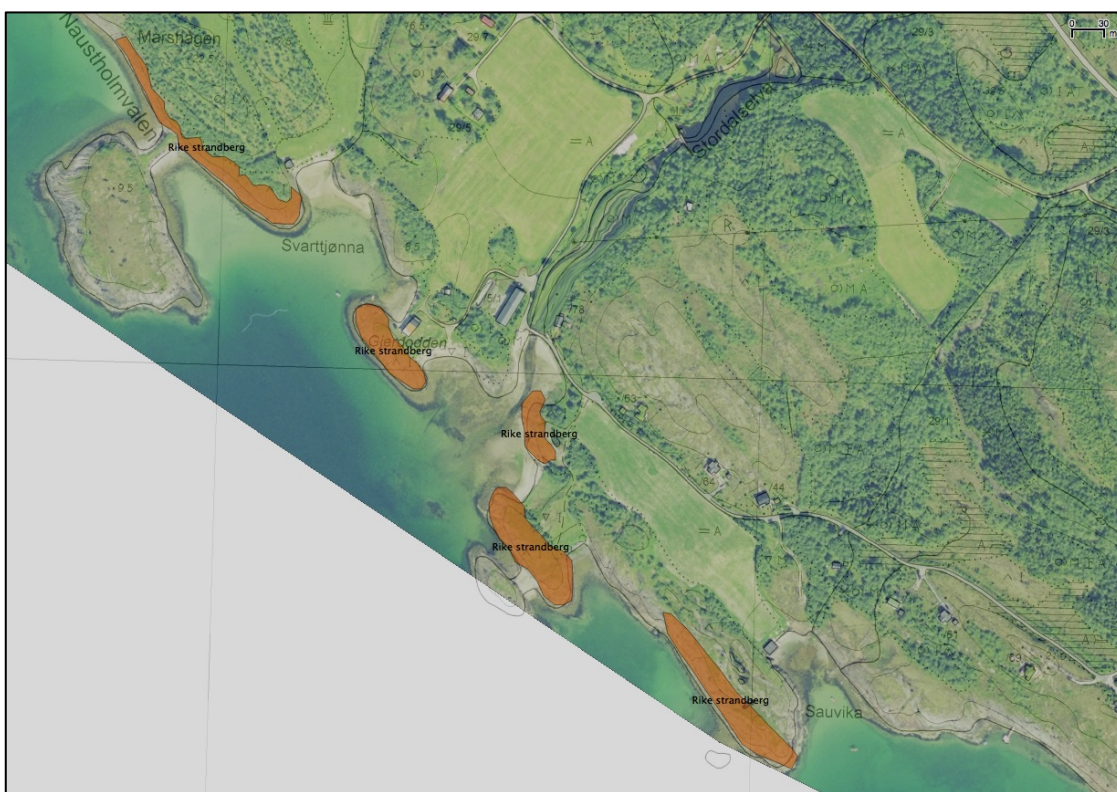
5.3.1 Tidligere kartlegginger

Det er per i dag ikke avgrenset noen verdifulle naturtyper i området som er tilgjengelig i Miljødirektoratet sin naturbase.

5.3.2 Nye forekomster av naturtyper avgrenset under denne utredningen

I forbindelse med denne utredningen er det avgrenset en ny naturtypelokalitet. Det er en avgrensning som har fem delpolygoner spredt på nærliggende forekomster av rike strandberg. Alle forekomstene er har så lik økologi og vegetasjon at de er beskrevet under ett.

5.3.3 Data til Naturbase

Innledning

Geir Arnesen fra Ecofact, undersøkte og avgrenset området den 7. august 2013 i forbindelse med reguleringsplan for Selnes havn og Varpen hytteområde.

Beliggenhet/avgrensning, naturgrunnlag:

Naturtypelokaliteten er spredt på fem ulike strandberg nord og sør for utløpet av Stordalselva, fra ca Mårshågen i nord til Sauvika i sør. Det går et belte av marmor gjennom området, og dette gir basevirkning der berget er blottet i de sjønære områdene. Området er ellers solrikt og med relativt godt klima.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Dette er rikt strandberg, vestlig og nordlig utforming (G0902), men uten nevneverdig innslag av kravfulle fjellarter.

Artsmangfold

Av basekrevende arter kan nevnes dvergjamne (*Selaginella selaginoides*), blåtopp (*Succisa pratensis*), vill-lin (*Linum catharticum*), hårstarr (*Carex capillaris*), rødsildre (*Saxifraga oppositifolia*), gulsildre (*Saxifraga aizoides*) og grønnkurle (*Coeloglossum viride*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Den nordlige delen (nord for utløpet av Stordalselva) brukes i dag som beite for storfe. Disse dyrene er imidlertid ikke i stand til å bevege seg i de mest sjønære bergene, og bruker bare de indre delene av berget. De sørlige delene av er trolig ikke i bruk til noe annet enn rekreasjonsområde. Det er flere nye hytter i området, noen av disse er nært de rike bergene. Det er også spor av eldre aktivitet i nærheten, slik som et nedlagt smoltanlegg.

Fremmede arter

Det ble ikke registrert fremmede arter.

Del av helhetlig landskap

Området stikker seg ut som et baserikt område i en kyststrekning med mest harde bergarter. Kysten i området er rik på berg, men dette området er trolig de eneste kalkrike området på relativt lang avstand. Hevding med beite av storfe gir en ekstra dimensjon til bergene i nord.

Skjøtsel og hensyn

Det beste for verdien av området er at det forblir et naturområde og at hevd med beite fortsetter. De største truslene for naturtypen rike strandberg generelt er nedbygging med hytter, og småbåthavner, samt gjengroing (hentet fra DN-håndbok 13). Alle disse truslene ser ut til å være aktuelle i dette området.

Verdivurdering

Denne forekomsten får verdi B. Det er relativt sparsomt arts mangfold, men typiske arter. Ingen spesielt sjeldne eller rødlistede. Det er imidlertid et relativt stort område med rike strandberg, og hevd med beite i deler av området gir ekstra verdi.

6 LISTE OVER REGISTRERTE KARPLANTER I KYSTNÆRE OMRÅDER

Vitenskapelig navn	Norsk navn
<i>Achillea millefolium</i>	Ryllik
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Agrostis stolonifera</i>	Krypkvein
<i>Alnus incana</i>	Gråor
<i>Antennaria dioica</i>	Kattefot
<i>Argentina anserina</i>	Gåsemure
<i>Armeria maritima</i>	Fjærekoll
<i>Atriplex prostrata</i>	Tangmelde
<i>Betula pubescens</i>	Vanlig bjørk
<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng
<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklokke
<i>Carex capillaris</i>	Hårstarr
<i>Carex maritima</i>	Buestarr
<i>Carex panicea</i>	Kornstarr
<i>Carum carvi</i>	Karve
<i>Coeloglossum viride</i>	Grønnekurle
<i>Comarum palustre</i>	Myrhatt
<i>Draba incana</i>	Lodnerublom
<i>Elytrigia repens</i>	Kveke
<i>Empetrum nigrum</i> sl.	Krekling
<i>Euphrasia wettsteinii</i>	Fjelløyentrøst
<i>Festuca ovina</i>	Sauesvingel
<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel
<i>Festuca vivipara</i>	Geitsvingel
<i>Geum rivale</i>	Enghumleblomst
<i>Hieracium</i> sp.	Ubestemt sveve
<i>Juncus gerardii</i>	Saltsiv
<i>Juniperus communis</i>	Einer
<i>Leymus arenarius</i>	Strandrug
<i>Linum catharticum</i>	Vill-lin
<i>Lotus corniculatus</i>	Tiriltunge
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bukkeblad
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp
<i>Parnassia palustris</i>	Jåblom
<i>Pinguicula</i> sp.	Ubestemt tettegress
<i>Plantago maritima</i>	Strandkjempe
<i>Poa alpina</i>	Fjellrapp
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Puccinellia maritima</i>	Fjæresaltgress
<i>Rhinanthus minor</i> s.l.	Småengkall
<i>Rhodiola rosea</i>	Rosenrot
<i>Rubus saxatilis</i>	Tegebær
<i>Rumex longifolius</i>	Høymole
<i>Sagina nodosa</i>	Knoppsmåarve
<i>Salix hastata</i>	Bleikvier
<i>Saxifraga aizoides</i>	Gulsildre
<i>Saxifraga cotyledon</i>	Bergfrue
<i>Saxifraga oppositifolia</i>	Rødsildre
<i>Selaginella selaginoides</i>	Dvergjamne
<i>Solidago virgaurea</i>	Gullris
<i>Succisa pratensis</i>	Blåknapp
<i>Trifolium pratense</i>	Rødkløver

Vitenskapelig navn	Norsk navn
Trifolium repens	Hvitkløver
Triglochin maritimum	Fjæresauløk
Tripolium pannonicum ssp. tripolium	Strandasters
Vaccinium uliginosum	Blokkebær
Valeriana sambucifolia	Vendelrot
Vicia cracca	Fuglevikke